

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะ พลเมืองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	
ผู้เขียน	นายอรรถพล คณิศรางกูร	
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษา)	
วิชาเอก	สังคมศึกษา	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชรินทร์ มั่งคั่ง อาจารย์ ดร. เชษฐภูมิ วรรณไพศาล	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

### บทคัดย่อ

การวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา 2) ศึกษาระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา และ 3) ศึกษาผลการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผน รวม 20 คาบเรียน คาบละ 50 นาที 2) แบบวัดระดับทักษะพลเมืองจำนวน 25 ข้อ และ 3) แบบทดสอบวัดผลการเรียน จำนวน 50 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงและระบุปัญหา ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ศึกษาปัญหา ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5

สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และ ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างทักษะพลเมือง ด้านการคิดวิเคราะห์และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนได้

2. การศึกษาระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยทักษะพลเมืองด้านการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน เท่ากับ 3.37 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.12 เป็นไปตามสมมติฐาน การวิจัย คือ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะพลเมืองอยู่ในระดับดี

3. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

คำสำคัญ : การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, ทักษะพลเมือง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

**Thesis Title** Problem–Based Learning Management to Enhance Citizenship Skills of Students in Demonstration School University of Phayao

**Author** Mr. Auttapol Khanitcharongkul

**Degree** Master of Education (Education)

**Major** Social Studies

**Advisory Committee** Assoc. Prof. Dr. Charin Mangkhang Advisor  
Lect. Dr. Chetthapoom Wannapaisan Co-advisor

### ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop the learning management plans by using Problem–Based Learning to enhance citizenship skills of students in Demonstration School University of Phayao 2) study the levels of citizenship skills of students in Demonstration School University of Phayao, and 3) study the students' achievement before and after learning. The sample for this research was the 24 students studying in grade 9 in the second semester at Demonstration School University of Phayao by using simple random sampling. The research tools were 1) 7 learning management plans by using Problem–Based Learning, which were divided into 20 classes and 50 minutes of each class.; 2) 25 items of the levels of citizenship skills measurement; and 3) 50 items of achievement test. The data was analyzed by using descriptive statistics such as mean scores and standard deviation.

The results were found that

1. The improvement of learning management plan by using Problem–Based Learning Management to Enhance Citizenship Skills was composed of 6 steps. These were 1) Linking and identifying the problem 2) Defining the solution 3) Studying the problem 4) Synthesizing the

knowledge 5) Summarizing and evaluating the answer and 6) Presenting and evaluating the task. This learning management plan can improve the citizenship skills, analytical thinking and student achievement.

2. The study of measurement about the level of citizenship skills by using Problem-Based Learning Management to enhance citizenship skills of the students in grade 9 at Demonstration School University of Phayao were found that the mean of citizenship skills in terms of the analysis of inappropriate behaviors of youths was in good level ( $\bar{x} = 3.37$ ), The standard deviation was 0.12. The results were consistent to the research hypothesis.

3. The learning achievement of the students in grade 9 at Demonstration School University of Phayao before and after studying was found that learning achievements after studying was higher than before studying at the level of significance of .05 which was consistent to the research hypothesis.

**Keywords:** Problem-Based Learning, Citizenship Skills



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved